

Jaarprogramma

2025

Groei & Bloei

Heerenveen

en Omstreken

Jaarprogramma 2025

Za 11 januari Onderhoud gereedschap (ochtend)

Op zaterdag 11 januari kunnen alle leden met hun tuingereedschap naar de werkplaats van de vrijwilligers van de Stichting Gered Gereedschap in Wolvega komen. Met behulp van de vrijwilligers kunt u zelf uw gereedschap weer gebruiksklaar maken.

Za 18 januari Winterwandeling Rysterbosk (middag)

We gaan een bijzondere winterwandeling maken in het Rysterbosk, dat gelegen is in het Gaasterland bij Rijs.

Het Rysterbosk is een van de bekendste wandelbossen in Friesland. Majestueuze beuken en eiken vertellen een verhaal over dit bos. Zo werd het oude landgoed ooit ingezet als tabaksplantage en voor de leerlooierij. Ook kende het bos donkere tijden toen in de Tweede Wereldoorlog een 70-tal V2-raketten vanuit het bos werden gelanceerd. Naast de historie is dit bos qua natuur ook heel divers. Van honderden soorten paddenstoelen in de herfst tot prachtige dassenburchten.

Onder leiding van twee gidsen van It Fryske Gea (1 gids per 15 deelnemers) gaan we een boeiende wandeling maken door het eeuwenoude bos. Mogelijk lopen we ook nog even langs de Slottún, waar tot 1937 het slot Huize Rijs heeft gestaan.

Na afloop van de wandeling gaan we gezellig napraten onder het genot van koffie/thee en iets lekkers in restaurant/B&B Rijster Bosch, waar we de chique ontvangstruimte in het hoofdgebouw hebben gereserveerd.

Za 8 februari Lezing Gosse Haan over Paddenstoelen, hun bijzondere verschijning en de verhalen er omheen. (middag)

Wist je dat

- er meer dan 7000 paddenstoelensorten in Nederland zijn waargenomen?
- het grootste organisme op aarde een zwam is?
- het heel goed mogelijk is dat in je tuin paddo's groeien?
- cantharellen niet gekweekt kunnen worden, in tegenstelling tot champignons?

Gosse Haga, paddenstoelenkenner, zal ons inwijden in "de wereld van paddenstoelen" aan de hand van een beamerpresentatie. Hij

legt uit wat de functie van de paddenstoel in de natuur is en heeft verhalen over eetbaarheid en giftigheid, paddo's en het paddoverbod, paddenstoelen en kabouters, enzovoort, enzovoort.

Za 15 februari Excursie Sneeuwkllokjeswandeling Koekange (middag)

Tuinderij van Marjan in Koekange. Een ontdekkingstocht door een Sneeuwkllokjestuin en een Sneeuwkllokjesveld.

In de bostuin met o.a. walnootbomen floreren de sneeuwkllokjes. De *Galanthus Nivalis* is overdadig aanwezig en zorgt voor witte sneeuwvlakken op de bosbodem.

Marjan heeft haar collectie met een aantal bloeiende soorten uitgebreid. Het is erg leuk om de verschillen te zien, zoals de groeiwijze, het blad, de bladkleuren en natuurlijk de bloemetjes.

Een aantal sneeuwkllokjes is te koop.

Na de koffie gaan we naar het Struunpad. In het heempark zijn er door de buurt veel sneeuwkllokjes aangeplant. Het jonge lindebos is in het vroege voorjaar betoverd in een prachtig sprookjesbos met grote pollen sneeuwkllokjes en andere vroegbloeiende bosplanten.

Di 18 maart Groei & Bloei Algemene ledenvergadering en lezing door Froukje Idsardi (avond)

Voorafgaand aan de ledenavond vindt van 19.30 – 20.00 uur de algemene ledenvergadering plaats.

Het hele jaar door een tuin met bloei en kleur? Dat kan! Froukje vertelt je over de samenhang tussen bloeitijd planten en het leven van bestuivende insecten. Deze zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Froukje geeft diverse tips wat je in je tuin en moestuin kunt doen, zodat er van de vroege lente tot de late herfst voedsel te vinden is voor de bestuivers en jij kunt genieten van de kleurenrijkdom en gezoem en gefladder van insecten. Zaa en plant jouw tuin vol met planten die elkaar opvolgen in bloei. Leuk voor jou én onmisbaar voor de insecten.

Za 5 april Planten- en Knollenruil (ochtend)

Op 5 april is er weer gelegenheid om planten en stekken te ruilen. Iedereen die bij het opruimen van de tuin iets over heeft, kan dit inbrengen. Tevens is er ook gelegenheid om bijv. dahliaknollen te ruilen. De plantenruil is een heel gezellige gebeurtenis met de mogelijkheid om ervaringen uit te wisselen. Margje en Evert Koelma zijn weer onze gastvrouw en gastheer.

Bij de plantenruil houden we de gebruikelijke spelregels aan:

- *Vóór 10.00 uur gaan we de planten uitstallen. Het is handig als je naast de naam van de planten of stekken die je inbrengt, ook je eigen naam vermeldt, zodat anderen weten aan wie ze vragen kunnen stellen.*
- *Rond 10.00 uur is er koffie/thee en kan het aanbod bezichtigd worden.*
- *Er wordt pas geruild als het startsein (bel) heeft geklonken.*

Ma 14 april Lezing Tuinieren gaat niet altijd over rozen door Frans Nienhuis (avond)

Tijdens deze lezing wil Frans graag vertellen over zijn persoonlijke ervaring met vaste planten en de toepassing hiervan.

Frans schrijft hierover:

Al meer dan 45 jaar tuinier ik en mijn interesse gaat vooral uit naar vaste planten en hun toepassing in de tuin. Door schade en schande heb ik geleerd welke planten het wel en niet doen in de tuinen waarin ik ze heb aangeplant.

Ook heb ik in de loop der tijd ontdekt dat er stijlen en stromingen zijn voor wat betreft het gebruik van vaste planten.

Een van de laatste ontwikkelingen is het naturalistisch tuinieren onder de noemer "Dutch Wave" met als grote inspirator onze eigen Piet Oudolf uit Hummelo.

Maar wat zijn nu eigenlijk vaste planten? Welke eigenschappen hebben ze? Hoe kunnen

we onze favoriete vaste planten vermeerderen? En wat betekent de klimaatverandering voor de toepassing vaste planten? Onder andere over deze aspecten wil ik u vertellen. Graag wil ik tijdens deze lezing ook de wat onbekendere vaste planten en mijn ervaring ermee aan u voorstellen. Ook bij mij, met mijn lange ervaring, lukt het niet altijd met elke plant. Dat hoort bij tuinieren. En tijdens deze lezing gaat het niet over rozen.

Vr 25 april Workshop Hanging basket (avond)

Hanging baskets, letterlijk hangende manden, zijn overgewaaid uit Engeland.

Het unieke van deze workshop is dat we dit in samenwerking met de afdeling Drachten gaan doen. Op vrijdag 25 april gaan we een hanging basket maken met bloemen onder vakkundige begeleiding van Susan Wijting van afd. Drachten. U leert hoe ze te vullen en te verzorgen, zodat u er lang plezier van zult hebben.

U kunt kiezen tussen een hanging basket in pastel of juist met bonte kleuren.

Za 3 mei Workshop Ecoprint (middag)

In de permacultuur tuin van Carolien in Bontebok houden we een Workshop Ecoprinten. Ecoprinten kan op meerdere manieren, maar zijn meestal nogal bewerkelijk en tijdrovend.

Deze workshop wordt begeleid door Ykje. Zij heeft een methode gevonden waarmee je vrij snel een leuk resultaat boekt.

Ykje schrijft hierover:

Laat je inspireren door de natuur! Ervaar de magie en de schoonheid van het ecoprinten.

Met onze mobiele ecoprint pers geven we op locatie workshops. Na een korte uitleg over hoe het werkt, pluk je zelf blaadjes die je mooi vindt.

Terug bij de pers, leg je de blaadjes in een mooi patroon op stof. Met het sap van de plant, dat je met behulp van de pers overbrengt op de stof, maak je een kunstwerkje. Er komt geen inkt aan te pas. Als je het leuk vindt, kun je daarna je print in een ronde ring spannen en is je kunstwerk klaar om mee naar huis te nemen en thuis op een mooi plekje op te hangen.

Za 10 mei Excursie Fluisterboot De Weerribben (middag)

Deze vaarexcursie is een ideale kennismaking met De Wieden. Tijdens de tocht met de open fluisterboot vaar je over de weidse Beulakerwijde en door het mooie waterdorp. Via de smallere vaartsloot varen we langs moerasbossen, hooi- en rietlanden terug naar het bezoekerscentrum.

Onze enthousiaste schippers vertellen je alles over het ontstaan van De wieden.

Onderweg geniet je van de rijke natuur en de oude rietgedekte boerderijen.

Ervaar de weidsheid en de rust van Nationaal Park Weerribben – Wieden.

Met een open fluisterboot en natuurgids varen we over de weidse Beulakerwijde, langs moerasbossen, hooi- en rietlanden voor een maximale beleving van de natuur.

Za 17 mei Groenmarkt(hele dag)

Onze Groenmarkt is al vele jaren de gezelligste markt op tuingebied in Noord-Nederland. Vorig jaar kwamen er maar liefst 1200 bezoekers op het evenement af, een record. Voor veel leden van Groei & Bloei is dit de ontmoetingsplaats voor onderlinge contacten.

Voor dit jaar staat de plantenmarkt weer gepland op de derde zaterdag in mei. Er zal weer een groot aanbod zijn van alles wat groeit en bloeit in de tuin, zoals (bijzondere) vaste planten, 1- en 2-jarige planten, bol- en knolgewassen, eetbare planten, groente- en kruidenplanten, sierheesters en ook weer fruitboompjes.

En verder o.a. tuingereedschap, houten producten, tuindecoraties, jams, honing en kruidenthee,etc.

Heb je interesse om ook iets "groens" te verkopen? Neem dan contact op met Jannie Eppinga, mail: jeppinga20@gmail.com

In de maanden mei tot september Open Tuinen, Fryslân iepenet syn tunen

Gedurende vijf weekenden zijn er in Friesland tientallen prachtige tuinen van leden te bezichtigen. Vrij toegankelijk voor het publiek.

Er doen uitsluitend tuineigenaren van de afdelingen van Groei & Bloei in Friesland mee. Tuineigenaren die al eerder hebben meegedaan, hebben inmiddels een uitnodiging ontvangen met de vraag of ze weer mee willen doen. Zij bepalen zelf welke weekenden ze hun tuin open willen stellen, want de een heeft bijvoorbeeld een echte voorjaartuin en de ander een najaartuin met grassen. Heeft u nog niet eerder meegedaan en lijkt het u leuk om uw tuin ook eens open te stellen, of wilt u eerst meer informatie, neem dan contact op met Maaïke Bijker.

Wo 12 juni Drijvende tuintjes te water

Op woensdag 12 juni gaan de tuintjes weer drijven in de Lindegracht, in nauwe samenwerking met de gemeente. Er zijn tuintjes gemaakt door onder andere een aantal van onze leden, leerlingen van Aeres VMBO, leerlingen van de praktijkschool van OSG Sevenwolden en door medewerkers van Brownies en Downies. We verwachten dat het weer een kleurig en fleurig geheel gaat worden. De tuintjes, te bewonderen door iedereen, blijven tot eind september in de gracht liggen.

's Middags om 14.00 uur zal het project Drijvende Tuintjes officieel geopend worden door de wethouder.

Kom gerust kijken bij deze altijd feestelijke en kleurrijke tewaterlating van de drijvende tuintjes.

Vr 13 juni Excursie Si Dimmi te Kraggenburg (middag)

Midden in de Noordoostpolder ligt deze zelf ontworpen tuin waar de vele stokrozen de bezoeker verwelkomen.

De verschillende tuindelen worden door beuken en taxushagen van elkaar gescheiden.

Achter het huis ligt een langwerpige vijver en over het gazon leidt een lange zichtlijn de blik naar de polder in de verte.

Te zien zijn mooie borders op kleur waarin op creatieve wijze klimmers verwerkt zijn, een fruitboomgaard, een kas met een groentetuin, een kippenweitje en op veel plekken aparte donkerbladerige struiken en bomen. Dit is een tuin om van te genieten. Oppervlakte 2500m².

Za21/zo 22 juni Landelijk Open Tuinen Weekend

Dit is een landelijke activiteit van Groei & Bloei. Tijdens dit weekend zijn er uiteraard ook veel Friese tuinen open.

Do 10 juli Excursie Hof aan de Reune in Willemsoord (avond)

Dertien buitenkamers rondom een woonboerderij vormen een onverwachte en kleurrijke tuin in het boerenland. Gelegen in het prachtige coulissenlandschap van Noordwest Overijssel, in de voormalige Kolonie van Weldadigheid (Unesco werelderfgoed lijst). Vindt u tuinkamers op kleur, van elkaar gescheiden door ruim 500 meter strak gesnoeide hagen, die een grote

verscheidenheid aan planten herbergen. Waarbij de uitgebreide collectie (zeer)bijzondere schaduwplanten niet onvermeld mag blijven. De tuin is eerder uitgeroepen tot mooiste milieuvriendelijke siertuin van Overijssel en is van half mei tot medio september een bezoek waard.

Do 31 juli Excursie Chris Bruinsma Zuidwolde / Hof van Weelde Ruinen

's Morgens gaan we naar de tuin van Chris Bruinsma te Zuidwolde.

Een 200 m lange oprit langs de bosrand voert naar de met markante heggen omgeven tuin. Via de binnentuin voert het pad door de schaduwtuin met rode esdoorns en fraai uitzicht over een glooiend coulisselandschap naar de vijvertuin. Hier grote plantengroepen en een rozen- vaste plantenborder. Een kleinere vijver met grassen en vaste plantencombinatie, boomgaardje met ramblers en borders en een kruiden- en moestuin.

De tweede tuin, ('s middags) Hof van Weelde, aan de rand van Ruinen en het Dwingelderveld, is een nog jonge landschapstuin met weelderige, bijzondere vaste planten en siergrassen.

Deze nog jonge landschapstuin van ruim 4.000 m² is enkele jaren geleden tussen de bestaande bomensingels ontworpen en breidt zich langzaam uit richting het Voedselbos en nog te ontwikkelen weiland. Van het vroege voorjaar tot laat in de herfst bloeien hier weelderig de bijzondere vaste planten en siergrassen. Eigenaresse Brigitte Hofman leidt je graag rond en zij vertelt je graag over de verschillende planten die meeverhuisd zijn uit haar vorige tuin in Schellingwoude. Verschillende zitjes zorgen voor een andere blik en uitzicht op de tuin en het omliggend landschap. Er is een kleine hobbykwekerij met planten uit de tuin. U bent van harte welkom om een kijkje te komen nemen, kom tot rust en geniet.

Vr 22 augustus Excursie Fokke's Tuin De Westereen (middag)

Fokke's voortuin is een liefhebberstuin in de kleuren geel oranje en rood, met prairie beplanting. Achter is de diepe tuin met diagonale lijnen opgedeeld in diverse kleurborder, ook wordt er gebruik gemaakt van kleine bomen en heesters. Helemaal achterin, onder de 85 jaar oude perenboom ligt een mooie schaduwtuin met bijzondere schaduwplanten!

Za 30 augustus Workshop herfststuk maken (ochtend)

De herfst biedt heel veel mooie materialen waar een mooi herfststuk mee gemaakt kan worden. Met materialen uit uw eigen tuin en materialen waar wij voor zorgen gaat u een prachtig werkstuk creëren.

Za 30 augustus Kennismaking nieuwe leden (middag)

Ook dit jaar heten wij nieuwe leden weer van harte welkom bij de vereniging. Op 30 augustus zien we jullie graag op de middagbijeenkomst om met elkaar kennis te maken. Daarnaast horen we graag waar jullie interesses liggen. De nieuwe leden krijgen een persoonlijke uitnodiging van het bestuur.

Vr 05 september Eendaagse tuinreis

Op vrijdag 5 september organiseren we een prachtige dagtocht per touringcar naar de provincie Gelderland, waar we twee tuinen en een kwekerij bezoeken. Een uitgebreide beschrijving van de dagtocht en de wijze van aanmelden volgt later.

Ma 15 september Lezing Dennis Worst: Middeleeuwse veenontginningen in het land van Lende en Kuunder. (avond)

Dennis Worst is senior adviseur landschap en cultuurhistorie LBF. Voor lezers van de Leeuwarder Courant is hij geen onbekende, omdat er regelmatig artikelen over de landschapsgeschiedenis van Fryslân in verschijnen, waaraan hij meewerkt. De ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de omvangrijke veenmoerassen in Zuidoost-Friesland

05 oktober Plantenruil, bollenverkoop (ochtend)

Ben je al aan het opruimen in je tuin? Dan heb je vast wel planten over waar je iemand anders blij mee kunt maken. Neem het mee, los of in een pot, als stek of als kluit. De plantenruil dit najaar is op zaterdagochtend 5 oktober. Margje en Evert Koelma zijn weer onze gastvrouw en gastheer. De plantenruil is een heel gezellige gebeurtenis waarbij we van elkaars ervaringen kunnen leren. De plantenruil is alleen bedoeld voor Groei & Bloei-leden. Dus ook leden van andere afdelingen zijn van harte welkom. En we zijn ook blij dat Johan Bergsma weer voorjaarsbollen komt verkopen.

Bij de plantenruil houden we de gebruikelijke spelregels aan:

- *Vóór 10.00 uur gaan we de planten uitstallen. Het is handig als je naast de naam van de planten of stekken die je inbrengt, ook je eigen naam vermeldt, zodat anderen weten aan wie ze vragen kunnen stellen.*
- *Rond 10.00 uur is er koffie/thee en kan het aanbod bezichtigd worden.*
- *Er wordt pas geruild als het startsein (bel) heeft geklonken.*

11 oktober Bollenmand vullen (ochtend)

Op zaterdag 11 oktober organiseren we weer de jaarlijkse workshop bollen mand vullen. De mand wordt gevuld met meerdere lagen bloembollen. Hiermee hebt je het volgend voorjaar van 2026 lange tijd een prachtige mand met elkaar opvolgende voorjaarsbloeiers.

Johan Bergsma begeleidt het proces van vullen en zorgt voor de bollen en potgrond. Een mand is bij Johan te koop, maar die kunt je desgewenst ook zelf meenemen. Maat van de mand 30 á 40 cm hoog en 35 á 40 cm in diameter.

Vr 17 oktober Excursie Arboretum Arcadië Gasselte (middag)

Een bezoek aan Arboretum Arcadië is lopen door de droom van Wiecher Huisman! Door de grote collectie van meer dan 1000 plantensoorten is Arcadië in elk seizoen aantrekkelijk. Bloei in het voorjaar, zomers een grote verscheidenheid in blad- en groeivormen, kleurenpracht in het najaar en een prachtig wintersilhouet. Waarmee bewezen is dat Wiechers tuinen boeien in elk seizoen. Arcadië is dan ook het hele jaar te bezoeken!

Bijzonder geschikt voor particulieren die een heel persoonlijke tuin overwegen of gewoon inspiratie op willen doen. Liefhebbers van exclusieve soorten bomen, heesters en planten kunnen hier hun hart ophalen!

Za 15 november Lezing Wiecher Huisman: Bijzondere planten voor eigen tuin (middag)

Tuinen waar je stil van wordt.....

Stil van verwondering, maar ook stil in de zin van rustig.

Dat is wat een tuin moet doen.

Je moet je in ieder seizoen opnieuw kunnen verbazen.

Maar het moet vooral een plek zijn waar je tot rust komt, waar je eigen sfeer hangt en liefst zonder zwaar tuinwerk.

Wiecher Huisman realiseerde al vele patio-, cottage-, landschap- en sortimentstuinen in binnen – en buitenland Tuinen die de verwezelijking zijn van de droom van zijn opdrachtgever, maar ook duidelijk het signatuur dragen van de ontwerper..

Tuinen van een paar honderd vierkante meters tot meerdere hectares groot. Exclusief en zeer onderhoudsvriendelijk door een uitgekiende plantenkeuze en aangevuld met precies de juiste sokkels, vazen, fonteinen en verharding.

Altijd combineert Wiecher huisman de uitgangspunten van Feng Shui met zijn eigen Groningse nuchterheid. En dat werkt perfect.

[Zie flyer Wiecher Huisman](#)

Za 13 december Kerststuk maken (ochtend)

Het is bijna zo ver! De kerstdagen dienen zich weer aan. Op zaterdagmorgen 13 december a.s. wordt een Workshop Kerststuk maken georganiseerd.

Dit keer gaan we eens weer wat anders dan anders maken. Wat.....blijft nog even een verrassing.

Bloemschikken

Net als voorgaande jaren